

Marie Voskuilen 'Het is mooi te zien hoe ze aan het eind veranderd zijn'

EDUCATIEBOERIN BOERDERIJ DE STRIJTHORST, ACHTERVELD

Ik begon in 1995 met educatie op de boerderij in de vorm van kinderfeestjes. Het ontstond toen de klas van mijn zoon op bezoek kwam en de leraar zei dat de net geboren lammetjes onder het bloed zaten door het onthoornen.

En er vervolgens een vraag kwam waarom een beer in zijn eentje in een hok zat. Toen ik zei: "dat is even, maar straks mag hij bij de vrouwtjesvarkens om zijn werk te doen", vroeg een jongetje meteen: "wat voor werk moet hij dan doen?" Toen legde ik uit dat hij voor biggetjes zorgt, en verklaarde een klasgenootje: "dan gaan ze dus paren". Dat vond ik zó mooi, dat heeft me gemotiveerd om meer aan educatie te gaan doen. Daar heb ik allerlei cursussen voor gevolgd, onder andere via Educatief Platteland.

Sinds een aantal jaar doe ik via Boerenwijs betaalde educatie aan schoolklassen, nadat ik wel honderden kinderfeestjes had georganiseerd. We hebben nu negentig melkkoeien en vijftien schapen. Leerlingen mogen bij ons komen melken. Dat is echt super: een uier voelen, een melkstel aanleggen, dat doet ze echt wat.

Vier jaar geleden kwam ik als bestuurslid van boer-burgervereniging Vallei-Horstee in contact met een school uit Amersfoort, die al vijftig jaar naar Friesland bleek te gaan voor boerderij-educatie. Samen met onze projectleider Hans Veurink hebben we voor deze school een dagprogramma gemaakt als

voorbereiding op hun werkweek. Dat bracht ons op het idee. Hier zijn binnen een straal van vijf kilometer zoveel bedrijven te vinden, zo divers en met een goed verhaal, dat wilden wij graag bundelen. Onder de naam Boerenwerkklassen komen middelbare scholieren nu een paar dagen meewerken op de bedrijven.

In ons bestand van 35 bedrijven hebben we verschillende werkzaamheden te bieden: van fruit plukken tot aardappels rooien tot koeien melken. Ondernemers hoeven niet veel te veranderen aan hun bedrijf.

We bedienden afgelopen jaar vijf schoolklassen. Die komen een paar dagen, fietsen van de ene naar de andere boerderij en slapen op de manege. Aan het eind is het mooi te zien hoe ze veranderd zijn. Een meisje dat een druppel melk al vies vond in het begin, stond aan het eind zonder mopperen stallen uit te mesten. En een ander vertelde dat ze veel respect had gekregen voor haar moeder, omdat koken toch best veel werk is. Dat vind ik mooi, daar doe ik het voor.

Geld verdienen is voor geen enkele ondernemer de motivatie, hoewel ik het belangrijk vind dat er een eerlijke vergoeding voor het werk gegeven wordt. We hebben nu het dagtarief op 150 euro gezet voor de boer. Dat is niet veel, maar voor een school al heel wat. Hopelijk wordt de meerwaarde in de toekomst door meer scholen gezien.'

DOCENT

Jasper Vierbergen

‘Ze leren heel veel, ook over zichzelf’

DOCENT HET STREEK, BENNEKOM

‘

Ik geef les aan mavo-leerlingen van Het Streek en ben op school de groene vogel. Ik geef biologie en een heleboel andere lessen. Daardoor ken ik mijn leerlingen goed: ik zie ze de halve week.

De Boerenwerkklassen zijn heel goed voor ze. Ze leren niet alleen een heleboel over voedselproductie en economie, maar ook op persoonlijk vlak. Samenwerken, overleggen, leidinggeven, allerlei kwaliteiten komen naar boven door samen aan de slag te gaan op de boerderij. Daarbij leren ze zichzelf kennen, wat vinden ze leuk?

Ze moeten tegenwoordig zo veel keuzes maken, dan is het heel goed te weten wat bij je past. Misschien de groene sector, die we op deze manier in alle facetten leren kennen, misschien liever de zorg of de bouw. Als twaalfjarige weten ze soms twintig beroepen te noemen, in werkelijkheid zijn het er natuurlijk duizenden. Op deze manier krijgen ze daar een idee van.

We hebben het afgelopen jaar met één klas de Boerenwerkklassen geprobeerd, komend jaar hoop ik dat er vier klassen aan de beurt komen. Het kost wat: negentig euro per kind voor drie dagen all-in, en er moeten vier docenten mee per klas, maar het is het zeker waard. Gelukkig kunnen we het nu financieren vanuit het potje voor maatschappelijke stage. Ik hoop dat er in de toekomst structurele financiering komt voor dit soort projecten.

De scholieren die op de boerderij komen zijn van alle niveaus: van praktijkonderwijs tot en met gymnasium. Dat vraagt steeds een heel andere aanpak van de boer. Leerlingen van vmbo zijn vaak echte doeners, anderen vinden een verhaal van de boer ook interessant. Leerlingen van het speciaal onderwijs hebben extra begeleiding nodig.

Het mooie is dat kinderen die in de klas vaak lastig zijn op de boerderij ineens helemaal niet opvallen. De ruimte en het buiten zijn doet hen goed. Ze worden trots op wat ze kunnen: ze gaan koken, kersen sorteren, dieren verzorgen. Allerlei uitdagingen die ze anders niet hebben. Wat ik ook heel belangrijk vind, is dat ze zien hoe voedsel geproduceerd wordt. Daar hebben ze echt geen idee van, of ze nu uit een dorp of een stad komen.

Voor alle leerlingen geldt dat het goed is uit te leggen dat het gewone lessen zijn. In een andere omgeving, maar ook daar mag niet gebeld worden en is aanwezigheid verplicht. We bereiden ze ook voor op fysieke inspanning: Ze komen op de fiets en helpen een hele dag mee. Dat zijn ze niet gewend, ze zijn daarna dan ook bekeerd. Misschien dat we proberen het in de toekomst wat dichterbij te zoeken, 25 kilometer is wel erg ver. Als je wat beter kijkt naar je omgeving en contact zoekt, ontstaan er vaak meer mogelijkheden.’